

Źródła

Źródła archiwalne

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie

Warszawski Okręg Wojenny, sygn. 1, 1a, 417, 422.
Jednostki wojskowe WOW, sygn. 1, 2, 19, 20, 74, 93, 129, 399.
Błońskie Ziemskie Seria II *Decreta*, t. 4–6, 8–11.
Ciechanowskie Wieczyste Aktykowane, t. 1.
Ostrołęckie Ziemskie *Terrestria Perpetuitatis et Decretorum*, t. 1086.
Płockie Grodzkie *Decreta Iudicialia*, t. 54.
Płockie Grodzkie Wieczyste Relacje, t. 1, 9, 10, 97, 105, 107.
Płockie Grodzkie Wieczyste, t. 89, 97, 105.
Przasnyskie Ziemskie Wieczyste, t. 6.
Różańskie Grodzkie Relacje Oblaty, t. 1, 2, 3, 4, 6, 8.
Różańskie Grodzkie Wieczyste, t. 4, 5, 11, 12.
Wyszogrodzkie Grodzkie Dekreta Wokandy, t. 4–9.
Wyszogrodzkie Ziemskie Wieczyste Relacje, t. 10, 14.
Zakroczymskie Grodzkie Wieczyste, t. 58, 82, 86.

Archiwum Kurii Metropolitalnej w Częstochowie

Akta dziekana radomskiego co do zamiany dziesięcin wedle ugody dobrowolnej, sygn. 86.
Wypis z Protokołu Sekretariatu stanu Królestwa Polskiego [dotyczący dziesięcin], sygn. 85.

Archiwum Państwowe Obwodu Kijowskiego

zesp. 1, inw. 295, sygn. 29234, ark. 12–13 v;
zesp. 782, inw. 1, sygn. 12285, 12286;
zesp. 782, inw. 2, sygn. 331, 337, 355, 357, 365, 368, 380, 386, 395, 401, 411, 782;

Archiwum Państwowe Obwodu Kurskiego

zesp. 186, inw. 1, sygn. 33.

Archiwum Państwowe w Lublinie

Rząd Gubernialny Siedlecki, sygn. 564, sygn. 601.
Rząd Gubernialny Lubelski, WP II, sygn.: 1901: 88; 1898: 38; 1887: 7; 1888: 38; 1890: 68, cz. II; 1891: 26; 1896: 58, cz. I; 1897: 48; 1899: 10; 1900: 31, cz. II; 1901: 83; 1903: 87; 1906: 78; 1909: 62; 1910: 57.

Archiwum Państwowe w Gdańsku

Akta miasta Gdańsk, sygn.: 300, 53/146; 300D, 53/143.
Akta miasta Poniec, sygn. I/12.
Akta miasta Toruń, sygn.: 3001; 3492; kat. II, V30.

Archiwum Państwowe Żytomirskiego Obwodu

zesp. 146, inw. 1, sygn. 1189;

Archiwum Rosyjskiej Akademii Nauk

zesp. 445, inw. 2, sygn. 245.

zesp. 445, inw. 4, sygn. 180.

Biblioteka Jagiellońska

Autografy królewskie, sygn. 7873 IV.

Biblioteka Kórnicka

rękopisy, sygn. BK 00409.

Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie

8319, 8322, 8331, 8336, 8350.

Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie

rękopisy, sygn. 81.

Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Sankt Petersburga

zesp. 1343, inw. 51, sygn. 119.

Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy w Kijowie

zesp. 1973, inw. 1, sygn. 1477,

zesp. 2007, inw. 1, sygn. 24,

zesp. 2009, inw. 1, t. 1, sygn. 200, 600.

Rosyjskie Państwowe Archiwum Wojskowo-Historyczne w Moskwie

zesp. 796, inw. 20, sygn. 251; inw. 22, sygn. 175; inw. 23, sygn. 804,

zesp. 1284, inw. 185, sygn. 46,

zesp. 1341, inw. 1, sygn. 346,

zesp. 39450, inw. 1, sygn. 136,

zesp. 39499, inw. 1, sygn. 27, 81,

zesp. 39540, inw. 1, sygn. 180,

zesp. 39624, inw. 1, sygn. 136, 19,

zesp. 39736, inw. 1, sygn. 2, 4,

zesp. 40298.

Rosyjskie Państwowe Archiwum Historyczne w Sankt Petersburgu

zesp. 796, Канцелярия Синода (1721–1918): inw. 16, sygn. 321, inw. 20, sygn. 251; inw. 22, sygn. 175; inw. 23, sygn. 804

zesp. 1284, inw. 185, sygn. 46

zesp. 1341, inw. 1, sygn. 346

Źródła drukowane

Акты и документы, относящиеся к истории Киевской академии, Kijów 1904–1916.

Архив Государственного Совета, Sankt Petersburg t. 3, 1878.

- Архив Юго-Западной России, издаваемый Временною комиссиею для разбора древних актов*, cz. 1, t. 5, Kijów 1872.
- Архив Коша Нової Запорозької Сїчі. Корпус документів 1734–1775*, t. 1, oprac. Ł. Z. Hiscowa, D. Ł. Awtonomow i in., Kijów 1998.
- Архив Коша Нової Запорозької Сїчі. Корпус документів 1734–1775*, t. 2, oprac. Ł. Z. Hiscowa, D. Ł. Awtonomow i in., Kijów 2000.
- Archiwum Komisji Prawniczej*, t. 8, cz. 2, wyd. S. Kutrzeba, Kraków 1909.
- Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, wyd. V. Brandl: t. 10 (1367–1375), Brno 1878; t. 11 (1375–1390), Brno 1885; t. 15 (1207 – 1408), Brno 1903.
- Die Landtafel des Margrathumes Mähren (1348–1466), Brüner Cuda*, wyd. J. Chytil, P. Chlumecy, K. Demuth, A. Wolfskron, Brünn 1856.
- Делопроизводство канцелярии Черниговского губернатора (по данным ревизии сенатора А. Половцова)*, Sankt Petersburg 188?.
- Делопроизводство Черниговского губернского правления (по данным ревизии сенатора А. Половцова)*, Sankt Petersburg 188?.
- Доба гетьмана Івана Мазепи в документах*, oprac. S. Pawlenko, Kijów 2007.
- Доктрина информационной безопасности Российской Федерации (утв. Президентом РФ 09.09.2000 N Пр–1895)*. URL: <http://www.scrf.gov.ru/documents/6/5.html>.
- Документальна спадщина Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря у Києві XVI – XVIII ст. з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: Зб. Документів*, [Текст], oprac. J. Мусук, S. Sochań, T. Micman, I. Synjak, J. Zatylyuk, Kijów 2011.
- Документи Брацлавського воеводства 1566 – 1606 pp.*, oprac. M. Krikun, O. Piddubnjak, Lwów 2008.
- Документи російських архівів з історії України*, t. 1: *Документи до історії Запорозького козацтва 1613–1620 pp.*, oprac. Ł. Wojtowicz, Ł. Zaborowski, J. Isajewicz, F. Sysin, A. Turilow, B. Flora, Lwów 1998.
- Духовно-нравственная деятельность православного русского духовенства, „Курские епархиальные ведомости” часть неофициальная, 1874, № 14, 16.*
- Dziennik Praw Królestwa Polskiego*: t. 1, 13, 14, 15, 52, 53, 59, 60.
- Dziennik Urzędowy Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej*, 1920, nr 18, poz. 171.
- Dziennik Urzędowy MSW 1936*, nr 5, poz. 22.
- Dziennik Ustaw Śląskich*: 1923, nr 5, poz. 34; 1937, nr 14, poz. 34; 1938, nr 18, poz. 34.
- Dziennik Ustaw*: 1922, nr 44, poz. 370; 1924, nr 73, poz. 724; Dz. U. 1924, nr 78, poz. 757; 1924, nr 85, poz. 820; 1925, nr 32, poz. 226; 1925, nr 8, poz. 59; 1928, nr 36, poz. 341; 1928, nr 36, poz. 342; 1928, nr 38, poz. 365; 1933, nr 31, poz. 269.
- Джерела з історії Національно-визвольної війни українського народу 1648 – 1658 pp, t. 1 (1648–1649)*, oprac. J. Мусук, Kijów 2012.
- Галицько-Волинський літопис. Дослідження*, tekst, komentarz, red. nac. M. Kotlar, Kijów 2002.
- Государственный стандарт Р 51141–98 Делопроизводство и архивное дело. Термины и определения*, Moskwa 1998.
- Государственный стандарт Р 7.0.8–2013 «Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Делопроизводство и архивное дело. Термины и определения»*, Moskwa 2013.
- Ипатьевская летопись*, [w:] *Полное собрание русских летописей*, t. 2, Moskwa 1998.
- Історичні джерела та їх використання*, Kijów 1964, wyd. 1; Kijów 1966, wyd. 2; Kijów 1968, wyd. 3; Kijów 1969, wyd. 4; Kijów 1970, wyd. 5; Kijów 1971, wyd. 6; Kijów 1972, wyd. 7.

- J. Januszowski, *Statuta, prawa i constitucie koronne łacińskie i polskie ze Statutów, Łaskiego, Herborta i z constitucyi Koronnych zebrane*, Kraków 1600.
- Книга Київського підкоморського суду (1584–1644)*, red. nacz. W. W. Nimczuk, przyg. do druku: G. W. Borjak, T. J. Hirycz i in., Kijów 1991.
- Князі Масальські: документи і матеріали XVI ст.*, wyd. 1, edycja i wstęp A. Błanuca i D. Waszczuk, Kijów 2007.
- Księga wpisów podkanclerzego Jana Tarnowskiego MK 136 z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie 1591*, oprac. K. Chłapowski, Warszawa 2009.
- Księga wpisów podkanclerzego Jana Tarnowskiego MK 137 z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie 1592*, oprac. K. Chłapowski, Warszawa 2012.
- Литовська Метрика. Книга 561: ревізії українських замків 1545*, oprac. W. Kwarczenko, Kijów 2005.
- List Mateusza biskupa krakowskiego do św. Bernarda o nawrócenie Rusi około 1150 roku*, wyd. A. Bielowski, MPH, t. 2, Lwów 1872.
- Лаврентьевская летопись*, [w:] *Полное собрание русских летописей*, t. 1, Moskwa 1962.
- Mały rocznik statystyczny 1938*, Warszawa 1938.
- Матеріали до розробки концепції діяльності Інституту української археографії. До Всеукраїнської наради «Українська археографія сьогодні: проблеми і перспективи (Київ, 16–18.12.1992 р.)*, Kijów 1992.
- Некоторые сведения о духовных школах, „Курские епархиальные ведомости” часть неофициальная*, 1873, № 14; № 16.
- Об организации предоставления государственных и муниципальных услуг: Федеральный закон от 27.07.2010 № 210-ФЗ, „Российская газета”, № 168, 30.07.2010.*
- Об электронной подписи: Федеральный закон от 06.04.2011 № 63-ФЗ, „Российская газета”, № 75, 08.04.2011.*
- Образование государственного Совета*, [w:] *Основные законодательные акты, касающиеся высших государственных учреждений в России XVIII и первой четверти XIX ст.*, Moskwa 1909.
- Министерская система в Российской империи: К 200-летию министерств в России*, Moskwa 2007.
- Описание документов и дел, хранящихся в архиве Святейшего Правительствующего Синода*, Sankt Petersburg 1911: t. 7 (1727 r.), t. 15 (1735 r.), t. 16 (1736 r.), t. 18 (1738 r.), t. 23 (1743 r.).
- Основные законодательные акты, касающиеся высших государственных учреждений в России XVIII и первой четверти XIX ст.*, Moskwa 1909.
- Отчет о санитарном состоянии русской армии за 1902 год*, Sankt Petersburg 1904.
- Памятники, изданные Временной комиссией для разбора древних актов*, Kijów 1846.
- Е.А. Перетц, Дневник Е.А. Перетца – государственного секретаря (1880–1883)*, Moskwa–Leningrad 1927.
- Полное Собрание Законов Российской Империи, собрание 1*: t. IV, № 1884, № 1901, № 1899; t. V, № 2865; t. VI (1720–1722), № 3534, № 3571, № 3718, № 3850, № 4021; t. VII, № 4344, № 4755, № 4769, № 5071; t. VIII (1728–1732), № 5501, № 5716; t. XI, № 8475, № 8544; t. XII, № 9044; t. XXIV, № 17636; t. XV, № 11392; t. XVI, № 11590; № 11867, № 11868; t. XVII, № 12316; t. XXII, № 16329; t. XXIV, № 17635; t. XXVI, № 19841; t. XXXI, № 24064.
- Полное Собрание Законов Российской Империи, собрание 2*: t. I, № 13, t. X, № 777; t. XV, № 13550; t. XVII, № 15580; t. XXVI, № 19806; t. XXVI, № 20406; t. XXXI, № 24064, № 24686; t. XXXII, №№ 25074, 25073; t. XXXIII, № 25668.
- Полное Собрание Законов Российской Империи, собрание 3*, t. 4, № 2505.

- Полное собрание постановлений и распоряжений по ведомству православного исповедания Российской империи, seria 1, Sankt Petersburg 1879.*
- Положение о письмоводстве и делопроизводстве в военном ведомстве и о срочных и вне-срочных донесениях в войсках по инспекторской и строевой части, Sankt Petersburg 1911.*
- Положение о полевом управлении войск в военное время, Piotrogród 1914.*
- Постановление Правительства РФ от 15.06.2009 №447 "Об утверждении правил делопроизводства в Федеральных органах исполнительной власти», „Российская Газета” Федеральный выпуск от 24.06.2009 № 4937.*
- Regesty dokumentów kancelarii koronnej dla ziem ukraińskich w księgach Metryki Koronnej poł. XVI – poł. XVII w., oprac. H. Boriak, N. Jakowenko, W. Krawczenko, L. Demczenko, K. Wysłobokow, Warszawa 2005.*
- Российское законодательство X–XX веков. В девяти томах, т. 2: Законодательство периода образования и укрепления Русского централизованного государства, т. 3: Акты Земских соборов, pod red. O.I. Czystjakowa; red. tomu A.D. Gorskij, Moskwa 1985.*
- Собрание законодательства Российской Федерации: 2006, № 19, № 27, № 43, № 125-ФЗ, № 149-ФЗ, № 8-ФЗ, № 165, №210-ФЗ; 2009, № 4; 2010, № 32, № 52 (cz. I); 2011, № 22.*
- Statut Wielkiego Xięstwa Litewskiego od Najjaśniejszego Hospodara Króla I.M. Zygmunta III na Koronacye w Krakowie Roku 1588 wydany, a teraz po raz drugi polskim językiem do druku podany (III Statut litewski), Wilno 1619.*
- Sumariusz Metryki Koronnej. Seria nowa, t. 2: Księga wpisów kanclerza Jana Zamoyskiego MK 133 z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie: lata 1587–1595, red. W. Krawczuk, Kraków 2001.*
- Sumariusz Metryki Koronnej. Seria nowa, t. 4: Księga wpisów podkanclerzego Wojciecha Baranowskiego z okresu marzec 1588–grudzień 1590 MK 135 z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, oprac. W. Krawczuk, M. Kulecki, Warszawa 2010*
- Свод военных постановлений 1869 г., cz. 1–6, Sankt Petersburg 1869–1911.*
- Свод законов Российской Империи. Свод учреждений государственных и губернских, Sankt Petersburg 1832.*
- Третий университетский устав, oprac. J. Gałkin, F. Grigorjew, W. Kolesnikow, J. Olesiejuk, „Высшее образование в России” 2001, № 6.*
- Учреждение государственного совета и государственной канцелярии, Sankt Petersburg 1842.*
- Учреждение государственного Совета, т. 1, cz. 2, Sankt Petersburg 1886.*
- Універсали Богдана Хмельницького 1648–1657, oprac. I. Krijakiewicz, I. Butycz, Kijów 1998.*
- Універсали українських гетьманів від Івана Виговського до Івана Самойловича (1657–1687), oprac. I. Butycz, W. Rynsewicz, I. Telsenko, Kijów–Lwów 2004.*
- Ведомости Верховного Совета СССР, 1968, № 17.*
- Військові кампанії доби гетьмана Івана Мазепи в документах, oprac. S. Pawlenko, Kijów 2009.*
- Волинські грамоти XVI ст., oprac. W.B. Zadorožnyj, A. M. Matwijenko, Kijów 1995.*
- Volumina Constitutionum, t. 2, vol. 1, wyd. S. Grodziski, I. Dwornicka, W. Uruszczak, Warszawa 2005.*
- Volumina Constitutionum, t. 2, vol. 2, wyd. S. Grodziski, Warszawa 2008.*
- Volumina Constitutionum, t. 3, vol. 1, wyd. S. Grodziski, M. Kwiecień, A. Karabowicz, Warszawa 2010.*

- Volumina Constitutionum*, t. 3, vol. 2, wyd. S. Grodziski, M. Kwiecien, A. Karabowicz, Warszawa 2013.
- Volumina Legum*, wyd. J. Ohryzko, Sankt Petersburg 1859–1860.
- Замечания на проект общего университетского устава императорских российских университетов*, Sankt Petersburg 1862.
- Записка сенатора А. Половцова по обозрению делопроизводства Киевского губернского правления*, Sankt Petersburg 1889.
- Журналы Комитета Министров. Царствование Императора Александра I*, т. 1: 1802–1810, Sankt Petersburg 1888.

Literatura

Wykaz skrótów:

СІД – Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики
ČsČH – Československý časopis historický
EKN – Encyklopedia Katolicka, wyd. M. Nowodworski
MPH – Monumenta Poloniae Historica
MIÖG – Mitteilungen des Instituts für Östereichische Geschichtsforschung
PHS – Právně historické studie
SAP – Sborník archivních prací

- A History of the University in Europe*, red. W. Rüegg, vol. 2: *Universities in Early Modern Europe (1500–1800)*, oprac. H. de Ridder-Symoens, Cambridge 1996.
- W. Abraham, *O powstaniu dziesięciny swobodnej. Studium z dziejów prawa kościelnego w Polsce*, „Biblioteka Warszawska” 1891, t. 4, s. 146–179.
- W. Abraham, *Powstanie organizacji Kościoła łacińskiego na Rusi*, t. 1, Lwów 1904.
- А.В. Афонюшкина, *О правительственной политике России 20–40-х годов XIX в. В области университетского образования*, [w:] *Российские университеты в XIX – начале XX века*, Воронеж 1993.
- S. Aleksandrowicz, *Ruska świadomość narodowa w średniowieczu*, [w:] *Państwo, naród, stany w świadomości wieków średnich. Pamięci Benedykta Zientary 1929–1983*, red. A. Gieysztor, S. Gawlas, Warszawa 1990.
- Амвросий, *История Российской иерархии: в 6 ч., cz. 1*, Москва 1807.
- А. Ю. Андреев, *Начало университетского образования в России в отечественной и зарубежной историографии*, „Отечественная история” 2008, № 4.
- А.Ю. Андреев, *«Гумбольдт в России»: Министерство народного просвещения и немецкие университеты в первой половине XIX века*, „Отечественная История” 2004, № 2.
- А. Андреев, *„Національна модель” університетської освіти: проблеми виникнення та розвитку в Західній Європі та Російській імперії*, [w:] *Схід / Захід. Історико-культурологічний збірник*, wyd. 7: *Університети та нації в Російській імперії*, Charków–Kijów 2005.
- А. В. Антощенко, *История одной отставки*, [w:] *Казус 2002. Индивидуальное и уникальное в истории*, wyd. 4, Москва 2002.
- А. О. Astarowicz, *Опыт систематизации документов в делопроизводстве учреждений первой четверти XX века по классификационной системе Международного Библиографического Института*, „Делопроизводство” 1998, № 1.
- A. Augustyniak, *Międzynarodowa Federacja Informacji i Dokumentacji*, „Przegląd Biblioteczny” 2004, t. 72, nr 1–2, s. 3–21.
- T. Baletka, *Dvůr, rezidence a kancelář moravského markraběte Jošta (1375–1411)*. SAP 46, 1996, s. 259–536.

- O. Balzer, *Kancelarie i akta grodzkie w wieku XVIII*, Lwów 1882 [nadbitka z „Przewodnika Naukowego i Literackiego”].
- E. Barborová, *Postavení Moravy v českém státě v době předhusitské (1182–1411)*, SAP, 20, 1970, s. 309–363.
- M. Bartnicki, *Polityka zagraniczna księcia Daniela Halickiego w latach 1217–1264*, Lublin 2005.
- K. Bartoszewicz, *Utworzenie Królestwa Polskiego*, Kraków 1916.
- Д. И. Багaley, *Опыт истории Харьковского университета: В 2 т.*, Charków 1893–1898.
- С. Д. Безобразов, *Рассуждение и мнение о покорении Кавказа 1842 года*, „Кавказский сборник” 2005, № 2.
- A. A. Бестужев-Марлинский, *Сочинения в двух томах*, т. 1, 2, Moskwa 1958.
- J. Bielecka, *Kancelaria grodzka wielkopolska w XVI – XVIII w.*, „Studia Źródłoznawcze” 1957, 1, s. 119 – 153.
- J. Bielecka, *Organizacja i działalność kancelarii ziemskich i grodzkich wielkopolskich XIV–XVIII w.*, „Archeion” 1954, t. 22, s. 129–152.
- J. Bielecka, *Organizacja i działalność sądów grodzkich w Prusach Królewskich od wieku XV do XVIII*, „Archeion” 1977, t. 65, s. 155–174.
- J. Bieniak, *Polska elita polityczna* (cz. III A, Arbitrzy książąt – krąg rodzinny Piotra Włostowica), [w:] *Spółczesność Polski średniowiecznej. Zbiór studiów*, red. S. K. Kuczyński, t. 4, Warszawa 1990.
- Н. Білоус, *Тестаменти киян середини XVI–першої половини XVII ст.*, Kijów 2011.
- M. Biniś-Szkopek, *Bolesław IV Kędzierzawy – książę Mazowsza i princeps*, Poznań 2009.
- M. Biniś-Szkopek, *Kolejny efekt „śnieżnej kuli”, czyli czy możemy mówić o wpływach czeskich w Polsce u progu rozbitcia dzielnicowego*, „Historia Slavorum Occidentis, Czasopismo Historyczne” 2012, nr 2 (3), s. 103–118.
- H. Birnbaum, *Średniowieczny Nowogród, życie polityczne, społeczne, kulturalne w staroruskiej wspólnocie miejskiej, Chryścijaństwo Rusi Kijowskiej, Białorusi, Ukrainy i Rosji (X–XVII wiek)*, red. J. Kłoczowski, Kraków 1997.
- M. Boháček, *Pražská univerzitní statuta a jejich boloňský vzor*, „Studie o rukopisech” 1969, s. 11–64.
- M. Boháček, *Římské právo v listinné praxi českých zemí 12.–15. století*, SAP, 24, 1974, s. 461–486.
- J. D. Bolter, *Człowiek Turinga. Kultura Zachodu w wieku komputera*, Warszawa 1990.
- Г.В. Боряк, *Археографія як спеціальна історична дисципліна: до історії становлення поняття*, [w:] *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методуки*, nr 2, Kijów 1998.
- K. Brzeškiewicz, *Ekscepta mazowieckie – geneza i zakres przedmiotowy*, „Zeszyty Naukowe filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku”, z. 61 (seria: „Prawo i Ekonomia” 1988, t. 14), s. 7–55.
- Н. Булич, *Из первых лет Казанского ун-та (1805–1819)*, Sankt Petersburg 1904.
- О. Буянов, *«Кавказе» Дюма*, [w:] А. Дюма, *Кавказ*, Tbilisi 1988.
- M. Castells, *Galaktyka Internetu Refleksje nad internetem, biznesem, i społeczeństwem*, Poznań 2003.
- M. Castells, *Spółczesność sieci*, red. M. Marody, Warszawa 2007.
- Харьковский государственный университет им. А. М. Горького за 150 лет*, Charków 1955.
- З. І. Хижняк, *Києво-Могилянська академія. Правовий статус (1615–1819 рр.)*, „Наукові записки”, Національний університет «Києво-Могилянська академія» 1998, т. 3: Historia.

- M. Хитров, *Наше белое духовенство в XVIII столетии и его представители*, „Странник” 1896, № 8.
- J. Chłopecki, *Współczesna wieża Babel*, [w:] *Współczesna wieża Babel*, red. J. Chłopecki, A. Siewierska-Chmaj, Rzeszów 2003.
- K. Chodyniecki, *Kilka uwag o niektórych zadaniach nauki polskiej w zakresie paleografii i dyplomatyki ruskiej*, „Przegląd Historyczny” 1925, 5.
- S. Ch[odyński], *Dziesięciny w Polsce*, [w:] EKN, t. 4, Warszawa 1874, s. 478.
- J. Choińska-Mika, *Sejmiki mazowieckie z przełomu XVI i XVII w. – o zagrożeniach bezpieczeństwa publicznego w Rzeczypospolitej*, „Miscellanea Historico-Archivistica” 1995, t. 5.
- W. Chorążyczewski, *Polska kancelaria królewska w XVI w. jako problem badawczy*, „Archeion” 2000, t. 101.
- W. Chorążyczewski, *Przemiany organizacyjne polskiej kancelarii królewskiej u progu czasów nowożytnych*, Toruń 2007.
- W. Chorążyczewski, A. Rosa, *Samoświadectwa pracowników polskiej kancelarii królewskiej czasów nowożytnych. Przypadek sekretarza królewskiego Jana Piotrowskiego*, [w:] *Polska kancelaria królewska. Między władzą a społeczeństwem*, t. 4, Warszawa 2011.
- B. Хотеенков, В. Чернета, *Граф С.С. Уваров – министр и просветитель*, „Высшее образование в России” 1996, № 2.
- A. Chursan, *Organizacja sądu i kancelarii ziemskiej lubelskiej na tle przemian politycznych i ustrojowych końca XVIII wieku*, „Studia Archiwalne” 2004, t. 1, s. 25 – 39.
- P. Cichoń, *Rozwój myśli administracyjnej w Księstwie Warszawskim 1807–1815*, Kraków 2006.
- Є. Чернецький, *Джерела з генеалогії шляхетських родів в архівосховищах Правобережної України: структура, стан та перспективи досліджень*, [w:] *tenże, Правобережна шляхта за російського панування (кінець XVIII – початок XX ст.)*. Джерела, структура стану, роду, Біла Церква 2007.
- Є. Чернецький, *Чародій із Северинівки Білоцерківського графства (1787 р.)*, [w:] *X Краєзнавчі читання імені о. Петра Лебединцева. 24 лютого 2012 р.*, Біла Церква 2012.
- A. В. Чернов, *К истории Поместного приказа*, [w:] *Труды МГИАИ*, т. 9, 1957.
- В. И. Чесноков, *Некоторые актуальные вопросы истории дореволюционных российских университетов*, [w:] *Российские университеты в XVIII–XX веках*, wyd. 6, Woroneż 2002.
- И. В. Чесноков, *К вопросу о влиянии устава 1884 года на университетское историческое образование в России*, [w:] *Российские университеты в XVIII–XX веках*, wyd. 4, Woroneż 1999.
- И. М. Чиркова, *Университеты в системе правительственной политики России второй половины XIX века*, [w:] *Российские университеты в XVIII–XX веках*, wyd. 5, Woroneż 2000.
- В. Д. Чунтулова, *Форми документів актових книг Кременецького земського суду*, [w:] *Історичні джерела та їх використання*, wyd. 1, Кіјów 1964, s. 203–209.
- В. И. Даль, *Толковый словарь живого великорусского языка: в 4 т.*, Sankt Petersburg 1863–1866.
- Р. Я. Дашкевич, *Адміністративні, судові й фінансові книги на Україні в XIII–XVIII ст. (Проблематика, стан і методика дослідження)*, [w:] *Історичні джерела та їх використання*, wyd. 4, Кіјów 1969, s. 129–171.
- Р. Я. Дашкевич, *Дослідження автентичності документа в судовій практиці другої половини XVII ст. (Нарис з української дипломатики)*, „Архіви України” 1968, №1, s. 20–28.

- P. Я. Дашкевич, *Стан і завдання української дипломатики*, [w:] *Третя республіканська наукова конференція з архівознавства та спеціальних історичних дисциплін*. Sekcja druga: *Спец. іст. дисципліни*, Київ 1968.
- P. Dąbkowski, *Kilka uwag o oprawie ksiąg sądowych polskich*, Lwów 1918, (odbitka z „Exlibris”, t. 1 vol. 2).
- P. Dąbkowski, *Księgi sądowe przemyskie i przeworskie w dawnej Polsce*, Przemyśl 1936, [odbitka z „Rocznika Przemyskiego” 1928–1937, t. 8.
- P. Dąbkowski, *Palestra i księgi sądowe sanockie w dawnej Polsce*, „Pamiętnik Historyczno – Prawny” 1925, t. 1, z. Lwów.
- P. Dąbkowski, *Palestra i księgi sądowe trembowelskie za czasów polskich*, Lwów 1920.
- P. Dąbkowski, *Palestra i księgi sądowe ziemskie i grodzkie w dawnej Polsce*, „Pamiętnik Historyczno–Prawny” 1926, t. 3, z. 2, s. 99–207.
- P. Dąbkowski, *Urzędnicy kancelaryjni sądów ziemskich i grodzkich w dawnej Polsce*, Lwów 1918 [nadbitka z „Przewodnika Naukowego i Literackiego” 1918, t. 46].
- Н.Ф. Демидова, *Служилая бюрократия в России XVII в. и ее роль в формировании абсолютизма*, Москва 1987.
- Л.Я. Демченко, *Тестаменти княжого роду Збараських*, „Архіви України” 1996, № 4–6, s. 26–36.
- M. Dewey, *A Classification and Subject Index for Cataloguing and Arranging the Books and Pamphlets of a Library*, Amherst, Mass. 1876, <http://www.gutenberg.org/files/12513/12513-h/12513-h.htm>.
- Digital diplomacy. The computer as a tool for the diplomatist?*, red. A. Ambrosio, S. Barret, G. Vogeler, seria: *Beihefte zum Archiv für Diplomatie, Schriftgeschichte, Siegel- und Wappenkunde*, t. 14, Kolonia–Weimar–Wiedeń 2014.
- М. Ф. Дмитрієнко, І. Н. Войцехівська, *V Всесоюзна конференція з питань джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін*. [м. Київ], „Український історичний журнал” 1990, № 11, s. 157–159.
- J. Dobosz, *Działalność fundacyjna Kazimierza Sprawiedliwego*, Poznań 1995.
- J. Dobosz, *Proces fundacyjny i pierwotne uposażenie opactwa cystersów w Jędrzejowie*, [w:] *Cystersi w Polsce. W 850-lecie fundacji opactwa jędrzejowskiego*, red. ks. D. Olszewski, Kielce 1990.
- K. Dobrzeńcki, *Prawo a etos cyberprzestrzeni*, Toruń 2004.
- J. M. Domenach, *Europa: wyzwanie dla kultury*, Warszawa 1992.
- J. Dřímal, *Brněnské městské knihy, právo a listiny za písaře Jana z Gelnhausen*. SAP, 8, 1968, s. 109–129.
- J. Dřímal, *Brněnské městské knihy, právo a listiny za písaře Jana z Gelnhausenu*. SAP, 8, 1958, s. 109–129.
- M. Duchein, *Le respect des fonds en archivistique: principes, theoriques et problemes pratiques*, „Gazette des archives” 1977, nowa seria № 97, s. 71–96.
- J. Dudziak, *Dziesięcina*, [w:] *Encyklopedia Katolicka*, t. 4, Lublin 1983, kol. 600.
- T. Dunin-Wąsowicz, *Kilka uwag w sprawie działalności misyjnej cystersów na Rusi w XII–XIII wieku*, [w:] *Spółczesność Polski średniowiecznej. Zbiór studiów*, red. S.K. Kuczyński, t. 5, Warszawa 1992.
- L. Duranti, *From Digital Diplomacy to Digital Records Forensics*, „Archivaria” 2009, 68, s. 39–66.
- M. Dyjakowska, *Naruszenie bezpieczeństwa obrad Trybunału Koronnego jako crimen laese maiestatis*, [w:] *Trybunał Koronny w kulturze prawnej Rzeczypospolitej szlacheckiej*, red. A. Dębiński i in., Lublin 2008, s. 113 – 129.
- А. Дюма, *Кавказ*, Tbilisi 1988.

- О. Дзярнович, *Вицебска-Рыжскія акты XIII–XVII ст.: Дагаворы і службовая карэспандэнцыя паміж органамі кіравання горада Віцебска і ганзейскага горада Рыгі (з былога комплексу Ruthenica Дзяржаўнага Гістарычнага Архіва Латвіі)*, оргас. А. Dziarnowicz, wyd. 1: *Дакументы гаспадарча-гандлёвыя, XV–XVI ст.*, Mińsk 2005.
- Dzieła Tadeusza Czackiego [T. Czacki, O litewskich i polskich prawach] zebrane i wydane przez hr. Edwarda Raczyńskiego*, t. 3, Poznań 1845.
- Я. Дзира, *Палеографія „Реєстру всього Війська Запорозького 1649 р.” – видатної пам’ятки живої української мови середини XVII століття*, [w:] СІД, nr 5, cz. 1, Kijów 2000, s. 53–81.
- Р. Г. Эймонтова, *Русские университеты на грани двух эпох*, Moskwa 1985.
- Р. Г. Эймонтова, *Русские университеты на путях реформы: шестидесятые годы XIX века*, Moskwa 1993.
- Р. Г. Эймонтова, *Университетская реформа 1863 г.*, „Исторические записки” 1961, t. 70.
- Europa 1346 bis 1378*, Monachium 1994.
- J. Feldman, *Stanisław Leszczyński*, Warszawa 1959.
- Z. Fiala, *Předhusitské Čechy 1310–1419. Český stát pod vládou Lucemburků 1310–1419*, Praga 1978.
- Д. Федоровский, *Очерк истории Харьковского духовного коллегіума*, „Духовная беседа” 1863, t. 18, № 23.
- М. Flodr, *Brněnské městské právo. Zakladatelské období (–1359)*, Brno 2001.
- М. Flodr, *Brněnské městské právo po smrti notáře Jana (1359–1389)*, Brno 2006.
- М. Flodr, *Jana z Gelnhausenu Příručka práva městského (manipulus vel directorium iuris civilis)*, Brno 2008.
- М. Flodr, *Úsilí městské rady o jurisdikci nad brněnskými předměstími ve 13. a 14. století*, SPF-FBU, cz. 42, 1995, s. 25–38.
- Г. Флоровский, *Пути русского богословия*, Kijów 1991.
- В. Фрийхоф, *Начало Нового времени: Паттерны*, „Alma Mater” 1999, № 3.
- F. Fukujama, *Wielki wstrząs. Natura ludzka a odbudowa porządku społecznego*, Warszawa 2000.
- А.І. Генсьоровський, *З коментарів до Галицько-Волинського літопису (Волинські і галицькі грамоти XIII ст.*, [w:] *Історичні джерела та їх використання*, wyd. 4, Kijów 1969, s. 171–184.
- A. Giddens, *Europa w epoce globalnej*, Warszawa 2009.
- A. Gieysztor, *Wejście w krąg kultury zachodniej w wieku IX–XII – państwo, społeczeństwo, Kościół*, [w:] *Uniwersalizm i swoistość kultury polskiej*, red. J. Kłoczowski, t. 1, Lublin 1989.
- A. Gieysztor, *Z zagadnień historii kultury staroruskiej: składniki rodzime i obce*, [w:] *Studia Historica. W 35-lecie pracy naukowej Henryka Łowmiańskiego*, Warszawa 1958.
- Н. П. Гиляров-Платонов, *Университетский вопрос*, Sankt Petersburg 1903.
- А. Г. Глебов, *П.Г.Виноградов об «университетском вопросе» в России начала XX в.*, [w:] *Российские университеты в XIX – начале XX века*, Woroneż 1993.
- Н. Gmiterek, *Młodzież Kijowszczyzny w Akademii Zamojskiej (1595–1784)*, „Український археографічний щорічник” 1999, wyd. 3/4, s. 230–241.
- Г. Гмітерек, *Молодь з українських земель в Замойській академії в XVI–XVII століттях*, „Соціум. Альманах соціальної історії” 2003, wyd. 2, s. 11–21.
- Н. Gmiterek, *Promocje doktorskie w Akademii Zamojskiej*, [w:] *W kręgu akademickiego Zamościa*, red. Henryk Gmiterek, Lublin 1996, s. 225–248.

- T. Goban-Klas, *Cywilizacja medialna. Geneza, ewolucja, eksplozja*, Warszawa 2005.
- T. Goban-Klas, P. Sienkiewicz, *Społeczeństwo informacyjne: szanse, zagrożenia, wyzwania*, 1998. Online [dostęp 10 listopada 2012 r.], <http://users.uj.edu.pl/~usgoban/agh.html>.
- M. Golka, *Socjologia kultury*, Warszawa 2008.
- Я. Гордин, *Русский человек на Кавказе. Предварительные заметки о кавказской утопии*, [dostęp 25.03.2013] <http://magazines.russ.ru/zvezda/2002/7/gord.html>.
- Д.Г. Горин, *К вопросу о „профессорской культуре” России XIX – начала XX в.*, [w:] *Отечественная культура и историческая наука XVIII–XX веков*, Briańsk 1996.
- Государственное управление и самоуправление в России. Очерки истории*, Moskwa 1995.
- A. Górak, M. Konstantkiewicz, *Российская империя и формирование общественного сознания и государственной модели бюрократии в Польше*, [w:] *Славянские диалоги на границе Европы и Азии. Историческая память: арена войны «национальных историй» или основа для диалога и взаимопонимания*, red. J. S. Kirjakow, Jekaterynburg 2013.
- J. Grabowski, *Tytułatura kujawska i ruska Siemowita IV, księcia mazowieckiego. Ze studiów nad intytlacją w średniowiecznych dokumentach w Polsce*, [w:] *Piśmiennictwo pragmatyczne w Polsce do końca XVIII wieku na tle powszechnym*, red. J. Gancewski, A. Wałkowski, Olsztyn 2006.
- A. F. Grabski, *Studia nad stosunkami polsko-ruskimi w początkach XI wieku*, „Slavia Orientalis” 1957, 6.
- А. Д. Градовский, *Начала русского государственного права*, t. 2, Sankt Petersburg 1876, t. 3, Sankt Petersburg 1883.
- B. Grekow, *Ruś Kijowska*, Warszawa 1955.
- Н. А. Григорьян, *Великие русские ученые о реформе образования и науки*, „Вестник РАН” 1993, t. 63, № 2.
- L. Gross, *Ein Fragment eines Registers Karls IV. aus dem Jahr 1348*, „Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde” 1922, 43, s. 579–601.
- R. Hausner, *Pierwsze dwudziestolecie administracji spraw wewnętrznych*, Warszawa 1939.
- A. Z. Helcl, *Badania w przedmiocie historii dziesięcin kościelnych w Polsce, szczególnie pod względem tak zwanej dziesięciny swobodnej i dziesięciny oddawanej w gonitwę*, „Biblioteka Warszawska” 1863, 3, s. 45–54.
- I. Hlaváček, *Das Urkunden- und Kanzleiwesen des böhmischen und römischen Königs Wenzel (IV.), 1376–1419. Ein Beitrag zu spätmittelalterlichen Diplomatik*. Schriften der MGH 3, Stuttgart 1970.
- I. Hlaváček, *Abriß der Geschichte der mährisch-markgräflichen kanzlei der luxemburgischen Sekundogenitur*, [w:] *Landesherrliche Kanzleien im Spätmittelalter. Münchener Beiträge zur Mediävistik und Renaissance-Forschung* 35, 1984, s. 337–350.
- I. Hlaváček, *Brünn als Residenz der Markgrafen der luxemburgischen Sekundogenitur*, [w:] *Fürstliche residenzen im spätmittelalterlichen Europa*, red. Werner Paravicini, Sigmaringen 1991, s. 361–420.
- I. Hlaváček, *České písemnosti v kanceláři Václava IV.*, „Listy filologické” 1961 [dalej: LF], 9–84, s. 238–252.
- M. Hlebionek, *Nowożytny pieczęcie królów polskich*, [w:] *Polska kancelaria królewska czasów nowożytnych między władzą a społeczeństwem*, red. W. Chorążyczewski, W. Krawczuk, Toruń 2003.
- Z. Hledíková, *Biskupské a arcibiskupské centrum ve středověké Praze*, „Pražský sborník historický” 1994 [dalej: PSH], 27, s. 5–25.

- Z. Hledíková, J. Janák, J. Dobeš, *Dějiny správy v českých zemích od počátků státnosti po současnost*, Praha 2005, s. 21–22 (územní vývoj) a s. 63–70 (správa státu do roku 1419).
- Z. Hojda, H. Pátková, (vyd.), *Pragmatické písemnosti v kontextu právním a správním*, „Opera Facultatis Philosophicae Universitatis Carolinae Pragensis” 2008, vol. 6.
- V. Hradská, *Ondřej z Třeboně, notář, vyslanec a důvěrník markraběte Jošta*, ČMM, 117, 1998, s. 353–376.
- B. С. Иконников, *Русские университеты в связи с ходом общественного образования*, „Вестник Европы” 1876, № 10.
- М. П. Илюшенко, *История делопроизводства в дореволюционной России*, Moskwa 2007.
- М. П. Илюшенко, *Регистрация документов в России (XVI – нач. XX века)*, „Делопроизводство” 2008, nr 2.
- J. Isajewicz, *Cywilizacje postbizantyńska i łacińska w Europie Środkowowschodniej: strefy współistnienia i wzajemnych wpływów*, [w:] *Europa Środkowowschodnia od X do XVIII wieku – jedność czy różnorodność*, red. K. Baczkowski, J. Smółucha, Kraków 2005.
- E. Iserzon, *Postępowanie administracyjne. Komentarz – orzecznictwo – okólniki*, wyd. 2, Kraków 1937.
- В. И. Искра, *Владимир Иванович Чесноков как ученый*, [w:] *Российские университеты в XVIII–XX веках*, Woronež 2002.
- Л. М. Искра, *Б.Н.Чичерин и университетская реформа 1884 г.*, [w:] *Российские университеты в XIX – начале XX века*, Woronež 1993.
- Л.М. Искра, *Б.Н.Чичерин и университетский вопрос в России в конце XIX – начале XX века*, [w:] *Российские университеты в XVIII–XX веках*, wyd. 3, Woronež 1998.
- Г. Истомина, *Постановления имп. Екатерины II относительно образования духовенства*, „Труды Киевской духовной академии” 1867, № 9.
- История делопроизводства в СССР. Учебное пособие*, ред. Я. З. Лившиц, В. А. Цикулин, Москва 1974.
- История Казанского университета*, Kazań 2004.
- История русской церкви*, t. 1, Sankt Petersburg 1868.
- Историчні джерела та їх використання*, wyd. 4, Kijów 1969.
- История Одесского университета (1865–2000)*, Odessa 2000.
- А. Е. Иванов, *Варшавский университет в конце XIX – начале XX века*, [w:] *Польские профессора и студенты в университетах России (XIX – начало XX в.)*, Warszawa 1995.
- А. Е. Иванов, *Высшая школа России в конце XIX – нач. XX века*, Moskwa 1991.
- H. Izdebski, *Rada Administracyjna Królestwa Polskiego w latach 1815–1830*, Warszawa 1979.
- История української культури: в 5 т., т. 3: Українська культура другої половини XVII–XVIII століть*, Kijów 2003.
- H. Яковенко, *Київські професори за лаштунками Гадяцької угоди (про спробу перетворення Могилянської Колегії на університет)*, [w:] *350-lecie Unii Hadziackiej (1658–2008)*, red. T. Chynczewska-Hennel, Piotr Kroll i Mirosław Nagielski, Warszawa 2008, s. 305–326.
- H. Яковенко, *Латинське шкільництво і «шкільний гуманізм» в Україні кінця XVI – середини XVII ст.*, „Київська старовина” 1997, № 1/2.
- К. Л. Яковлев, *Министерство внутренних дел в государственном механизме Российской Империи (1802–1811 гг.)*, rozprawa na st. kand. nauk prawnych, Moskwa 2002.

- M. Яременко, *Чи був 1701 р. рубіжним для Могілянської академії у сприйнятті київських професорів XVIII ст.?* [w:] *350-lecie Unii Hadziackiej (1658–2008)*, red. T. Chynczewska-Hennel, Piotr Kroll i Mirosław Nagielski, Warszawa 2008.
- D. Jastrzębska, *Społeczność cyberprzestrzeni – rozważania nad socjologicznymi aspektami Internetu*, „*Studia Medioznawcze*” 2001, nr 5.
- W. Jemelity, *Dziesięciny kościelne w Królestwie Polskim*, „*Prawo Kanoniczne*” 1997, nr 3–4.
- Н. П. Ерошкин, *История государственных учреждений дореволюционной России*, Москва 2008.
- Н. П. Ерошкин, *История государственных учреждений дореволюционной России*, Москва 1997.
- Н. П. Ерошкин, *Крепостническое самодержавие и его политические институты*, Москва 1981.
- Н. П. Ерошкин, *Местные государственные учреждения дореформенной России 1800–1860 гг.*, Москва 1985.
- Н. П. Ерошкин, *Российское самодержавие*, Москва 2006.
- H. Jireček, *Václav Mladějovec z Mladějovic, zemský písař, a nástupci jeho (1378–1418)*, ČMM, 23, 1899, s. 101–105.
- R. Jop, *Środowisko urzędnicze kancelarii grodzkich w Chełmie, Lublinie i Krasnymstawie w drugiej połowie XVII wieku*, Lublin 2003.
- T. Jurek, *Stanowisko dokumentu w średniowiecznej Polsce*, „*Studia Źródłoznawcze*” 2002, 40.
- П. Капнист, *Университетские вопросы*, Санкт Петербург 1904, s. 11; В.А. Воробьев, *К истории наших университетских уставов*, „*Русская мысль*” 1905, № 12.
- H. Karbownik, *Ciężary stanu duchownego w Polsce na rzecz państwa od roku 1381 do połowy XVII wieku*, Lublin 1980.
- H. Karbownik, *Obciążenia stanu duchownego w Polsce na rzecz państwa od połowy XVII wieku do 1795 r.*, Lublin 1984.
- M. Karciaz, M. Dutko, *Informacja w Internecie*, Warszawa 2010.
- С. Каштанов, *Русская дипломатика*, Москва 1988.
- F. Kavka, *Život na dvoře Karla IV*, Praga 1993.
- К. Д. Кавелин, *Устройство и управление немецких университетов*, [w:] *Tenże, Собрание сочинений*, т. 3, Санкт Петербург 1899.
- J. Kazimierczyk, *Zrozumieć Rosję. Uniwersalizm w kulturze Rusi od XI do XVI w.*, Kraków 2008.
- A. Keen, *Kult amatora. Jak internet niszczy kulturę*, Warszawa 2007.
- J. Kejř, *Právní vzdělanost v Čechách v době Karlově*, [w:] *Carolus Quartus*, wyd. V. Vaněček, Praga 1984, s. 127–134.
- Э. В. Кемпинский, *Развитие делопроизводства и формирование чиновничье-бюрократической интеллигенции в России, в 3-х частях*, cz. 1, Ставрополь 2006.
- Київський університет імені Тараса Шевченка. *Сторінки історії і сьогодення*, Київ 1994.
- С. Кэссоу, *Университетский устав 1863 г.: новая точка зрения*, [w:] *Великие реформы в России, 1856–1878*, Москва 1992.
- S. Kęrzyński, *Zarys nauki o dokumencie polskim*, oprac. i wpraw. J. Dobosz, Poznań 2008.
- S. Kieniewicz, *Powstanie styczniowe*, Warszawa 1983.
- A. Kijas, *Początki państw. Ruś*, Poznań 2014.
- С. М. Кіржаєв, *З історії праці Археографічної комісії ВУАН щодо створення правил видання документів*, „*Український археографічний щорічник*” seria нова, wyd. 1, Київ 1992.
- О. В. Ключевский, *Сочинения*, т. 2: *Курс русской истории*, cz. 2, Москва 1987.

- J. Kłoczowski, *Cywilizacja bizantyjsko-słowiańska*, [w:] *Chrześcijaństwo Rusi Kijowskiej, Białorusi, Ukrainy i Rosji (X–XVII wiek)*, red. J. Kłoczowski, Kraków 1997.
- J. Kłoczowski, *Z zagadnień funkcji społecznych cystersów w Polsce średniowiecznej. Problem duszpasterstwa parafialnego*, [w:] *Szkice z dziejów papieżstwa*, red. K. Piwarski, Warszawa 1958.
- W. Klonowiecki, *Strona w postępowaniu administracyjnym*, Lublin 1938.
- E. Kłosińska, *Brązowy stylus z Topornicy, pow. Zamość*, „Archeologia Polski Środkowoschodniej” 2005, 7.
- K. Konarski, *Podstawowe zasady archiwistyki*, „Archeion” 1951, t. 19/20.
- F. Koneczny, *Dzieje Rosji*, Warszawa 1917.
- M. Konstankiewicz, *Kancelaria starostw województwa lubelskiego w latach 1919–1939*, Lublin 2011.
- H. Kowalska, *Kultura staroruska XI–XVI w. Tradycja i zmiana*, Kraków 1998.
- H. Kowalska, *Prawo na Rusi. Polemika z oceną kultury ruskiej Feliksa Konecznego*, [w:] *Feliks Koneczny dzisiaj. Praca zbiorowa*, red. J. Skoczyński, Kraków 2000.
- М. П. Ковальський, *Актуальні проблеми джерелознавства історії України XVI–XVII ст.*, „Український археографічний щорічник”, seria nowa, wyd. 1, Kijów 1992.
- М. К. Корбут, *Казанский государственный университет им. В.И. Ульянова-Ленина за 125 лет, 1804/05–1929/30*, Kazań 1930.
- Г. К. Котошихин, *О России в царствование Алексея Михайловича*, Sankt Petersburg 1906.
- Ю. В. Краснова, *Идеал преподавания: преподавание на историко-филологических факультетах Московского и Санкт-Петербургского университетов в воспоминаниях современников (70-е гг. XIX – начало XX в.)*, „Вестник Челябинского университета” ser. 1: *История*, 2002, № 2.
- Краткий словарь видов и разновидностей документов*, Главархив, ВНИИДАД, Moskwa 1974.
- W. Krawczuk, *Merykanci koronni. Rozwój registratury centralnej od XVI do XVIII w.*, Historia Iagiellonica, Kraków 2002.
- W. Krawczuk, *Stanowisko prawne dokumentu kancelarii koronnej. Problemy badawcze*, „Studia Źródłoznawcze” 2006, t. 2.
- W. Krawczuk, *Uwagi Samuela von Pufendorfa o praktykach kancelaryjnych w XVII wieku, Polska kancelaria królewska. Między władzą a społeczeństwem*, t. 4, Warszawa 2011.
- В. В. Кривошея, *Козацька старшина Гетьманщини*. Енциклопедія, Kijów 2010.
- В. В. Кривошея, І. І. Кривошея, О. В. Кривошея, *Українська козацька старшина. Частина третя. Книга 2. Військове товариство*, Kijów 2008.
- Г.Н. Крыш, *Университетская молодежь Украины в начале XX века*, [w:] *Класичні – центри освіти, науки і культури регіонів: традиції та сучасність: Матер. Міжнар. науково-практ. конф.*, Dniepropietrowsk 2003.
- B. Kürbis, *Cystersi w kulturze polskiego średniowiecza. Trzy świadectwa z XII wieku*, [w:] *Historia i kultura cystersów w dawnej Polsce i ich europejskie związki*, Poznań 1987.
- B. Kürbis, *Na progach historii II. O świadectwach do dziejów kultury Polski średniowiecznej*, Poznań 2001.
- W. Krzemińska, *Zmiany w językach naturalnych spowodowane przez multimedia*, [w:] *Problemy i metody nauki o informacji. Szkice i studia*, red. M. Górny, P. Nowak, Poznań 1998.
- K. Krzysztofek, M. S. Szczepański, *Zrozumieć rozwój. Od społeczeństw tradycyjnych do informacyjnych*, Katowice 2005.
- S. M. Kuczyński, *Stosunki polsko-ruskie do schyłku XII wieku* [w:] tegoż, *Studia z dziejów Europy Wschodniej X–XVII wieku*, Warszawa 1965.

- M. Kula, *Nośniki pamięci historycznej*, Warszawa 2002.
- M. Kulecki, *Sprawy mieszczan Starej i Nowej Warszawy w warszawskich aktach ziemskich i grodzkich od roku 1526 do początków XVII wieku*, „Rocznik Warszawski” 2008, t. 36.
- M. Kulik, *Warszawski Okręg Wojskowy Rosyjskiej Cesarskiej Armii (1894–1914)*, „Przegląd Historyczno-Wojskowy” 2008, nr 4.
- И. П. Кулакова, *Университетское пространство и его обитатели. Московский университет в историко-культурной среде XVIII века*, Moskwa 2006.
- B. Kumor, *Problem jedności Kościoła na Rusi z Kościołem katolickim do końca XII w.*, [w:] *Teologia i kultura duchowa Starej Rusi*, red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1993.
- О. Купчинський, *Акти та документи Галицько-Волинського князівства XIII – першої половини XIV століть. Дослідження. Тексти*, Lwów 2004.
- О. А. Купчинський, *До питання про характеристику формуляра рукописних документів Середньовіччя*, „Архіви України” 1974, № 6, s. 12–20.
- W. Kuraszkiewicz, *Gramoty nowogrodzkie na brzozonej korze*, zeszyt A: opracowanie językowe, zeszyt B: fotografie i przerysy, Warszawa 1957.
- J. Kurek, *Dokument elektroniczny w postępowaniu cywilnym (na gruncie prawa polskiego i niemieckiego)*, praca magisterska dostępna online: vagla.pl/skrypts/mgr_j_kurek.pdf (dostęp: 07.06.2014).
- Е. С. Ляхович, А. С. Ревушкин, *Университеты в истории и культуре дореволюционной России*, Tomsk 1998.
- А. С. Лебедев, *Белгородские архиереи и среда их архипастырской деятельности*, Харьков 1902.
- М. Ю. Лермонтов, *Кавказец*, [w:] tenże, *Сочинения в 4-х томах*, t. 4, Moskwa 1986.
- P. Levinson, *Miękkie ostrze. Naturalna historia i przyszłość rewolucji informacyjnej*, Warszawa 1999.
- P. Lévy, *Drugi potop*, [w:] *Nowe media w komunikacji społecznej w XX wieku. Antologia*, red. nauk. M. Hopfinger, Warszawa 2002.
- В. Липинський, *Твори. Участь шляхти у українському повстанні під проводом гетьмана Богдана Хмельницького*, Filadelfia 1980.
- A. Lityński, *Prawnokarna ochrona sądów szlacheckich w Polsce XVI–XVII w.*, „Acta Universitatis Wratislaviensis”, t. 584, „Przegląd Prawa i Administracji” 1981, t. 15, s. 215–246.
- A. Lityński, *Prawnokarna ochrona Trybunału Koronnego*, „Studia i materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza” 1979, t. 13, s. 101–113.
- С. Лисенко, Є. Чернецький, *Правобережна шляхта (кінець XVIII – перша половина XIX ст.)*. Список шляхти Волинської, Київської та Подільської губерній, дворянські права якої перевірила Центральна ревізійна комісія, wyd. 2., porp. i uzup., Biała Cerkiew 2007.
- Н. А. Любимов, *Мой вклад*, Moskwa 1881.
- Л. П. Лаптева, [rec.], *Польские профессора и студенты в университетах России (XIX – начало XX в.)*, Warszawa 1995, „Славяноведение” 1998, № 3.
- J. Łosowski, *Kancelaria grodzka chełmska od XV do XVIII wieku. Studium o urzędzie, dokumentacji, jej formach i roli w życiu staropolskiego*, Lublin 2004.
- J. Łosowski, *Osiągnięcia i potrzeby w zakresie badań nad dziejami kancelarii sądów i urzędów szlacheckich oraz wiejskich w dawnej Polsce* [w:] *Belliculum diplomaticum IV Thorunense. Dyplomatyka staropolska – stan obecny i perspektywy badań*, red. K. Chorążyczewski, J. Tandecki, Toruń 2011, s. 100–107.

- Ю. М. Лотман, *К вопросу об историкокультурном значении высказываний иностранцев о России*, [w:] Tenże, *История и типология русской культуры*, Sankt Petersburg 2002.
- R. Łużny, *Kultura chrześcijańska Dawnej Rusi w optyce polskiej – wczoraj i dziś*, [w:] *Teologia i kultura duchowa Starej Rusi*, red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1993.
- J. Macek, *O listinách, listech a kancelářích Vladislava Jagellonského*, SAP, 2, 1952, s. 45–122.
- W. Maciejewska, *Polski słownik archiwalny*, Warszawa 1974.
- О. Мацюк, *Папір та філіграні на українських землях (XVI – поч. XX ст.)*, Кijów 1974.
- Министерская система в Российской империи: К 200-летию министерств в России*, Moskwa 2007.
- L. Madej, *Rosyjski garnizon wojskowy w Częstochowie w latach 1831/1832–1914*, Kraków 2009.
- K. Maleczyński, *O kanclerzach polskich XII wieku*, „Kwartalnik Historyczny” 1928, 42.
- K. Maleczyński, *O wpływie szkoły pisarskiej leodyjskiej na dukt dokumentów tekneńskich z r. 1153*, [w:] tegoż, *Studia nad dokumentem polskim*, Wrocław 1971.
- K. Maleczyński, *Rozwój dokumentu polskiego do XI do XV w.*, [w:] tegoż, *Studia nad dokumentem polskim*, Wrocław 1971.
- K. Maleczyński, *Wpływy obce na dokument polski w XII wieku*, „Kwartalnik Historyczny” 1932, 46.
- K. Maleczyński, *Zarys dyplomatyki polskiej wieków średnich*, cz. 1, Wrocław 1951.
- K. Maleczyński, M. Bielińska, A. Gąsiorowski, *Dyplomatyka wieków średnich*, Warszawa 1971.
- T. Manteuffel, *Wykaz akt: wskazówki praktyczne*, Warszawa 1935.
- T. Manteuffel, *Papięstwo i cystersi ze szczególnym uwzględnieniem ich roli w Polsce na przełomie XII i XIII wieku*, Warszawa 1955.
- T. Manteuffel, *Registratura Okręgu Naukowego Warszawskiego. Powstanie i organizacja*, „Archeion” 1936, t. 14.
- T. Manteuffel, *Rola cystersów w Polsce w wieku XII*, „Przegląd Historyczny” 1950, 41.
- О. Маркевич, *Невідомо грамота князя Льва Даниловича*, „Архіви України” 1968, № 5.
- L. Martínková, *Zeměpanské konfirmační a konsensní listiny z lucemburské doby pro moravské přijemce*, Brno 2005.
- L. Martínková, *Zvláštní případ konfirmační listiny markraběte Jana Jindřicha z roku 1360 pro zábrdovické premonstráty*, „Časopis Matice moravsk” 2000 [dalej: ČMM], cz. 1, s. 5–18.
- С. І. Маслов, *Етюди з історії стародруків*, Кijów 1925.
- J. Matějová, *O dopisech Collucia Salutatiho Joštovi Lucemburskému*, „Vlastivědný věstník moravský” 1993 [dalej: VVM], 45, s. 41–48.
- M. McLuhan, *The Gutenberg Galaxy. The Making of Typographic Man*, Toronto 1962.
- B. Mendl, *Výmarský zlomek register Karlových*, „Časopis archivní školy” 1930 [dalej: ČAŠ], 7, s. 30–56.
- J. Mezník, *Lucemburská Morava 1310–1423*, Praga 1999.
- J. Mezník, *Markrabě a páni (K mocenskému dualismu na moravě v době předhusitské)*, *Josefu Válkovi k 65. narozeninám*, „Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity” 1995, cz. 42, s. 39–50.
- J. Mezník, *Politika moravských markrabat Jana Jindřicha a Jošta*, „Mediaevalia historica Bohemica” 1992, 2.
- J. Mezník, *Lucemburská Morava 1310–1423*, Praga 1999.
- I. Miączyński, [Rozprawa o dziesięcinach], „Rocznik Towarzystwa Naukowego z Uniwersytetem Krakowskim połączonego” 1817, t. 2, s. 43–53.

- A. И. Михайлов, *Основы информатики*, [w:] А. И. Михайлов, А. И. Черный, Р. С. Гиляревский, wyd. 2., zm. i uzup., Moskwa 1968.
- Ю. Мицик, *Джерела з історії національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.*, Dniepropietrowsk 1996.
- Ю. Мицик, *Два публіцистичні трактати про причини Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.*, „Український історичний журнал” 1999, № 6, s. 122–135.
- Ю. Мицик, *З листів «Козацького відділу» АКВ АГАД у Варшаві*, [w:] *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики*, nr 3, Kijow 1999.
- Ю. Мицик, *Про видання «Українського жіночого дипломатарія доби Гетьманщини»*, [w:] СІД, nr 5, cz. 1., Kijów 2000, s. 42–53.
- Ю. А. Мицик, В. А. Брехуненко, *Джерела з історії Жовтоводської битви 1648 р.*, Зароже 1999.
- Т. Міцан, *Актові документи з колекції архівних матеріалів Всеукраїнського історичного музею імені Т. Г. Шевченка як джерела з історії козацького землеволодіння України XVII–XVIII ст.*, [w:] СІД, nr 15, oprac. I. Wojciechowska, M. Dmitrijenko, O. Popielnicka, [red. nacz.] H. Borjak, Kijow 2007, s. 16–24.
- A. J. Mielcarek, *Podziały terytorialno-administracyjne II Rzeczypospolitej w zakresie administracji zespolonej*, Warszawa 2008.
- М. Миколаїczyk, *Na drodze do powstania procesu mieszanego*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego” 1991, t. 1193.
- S. Mikucki, *Studia nad najdawniejszą dyplomatyką ruską. 1. Traktaty rusko bizantyjskie z X w.*, „Pamiętnik Słowiański” 1952, 3.
- K. Miroszewska, *Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiętna: zarys historii, struktury i kierunków rozwoju*, Kraków 1974.
- J. Mitkowski, *Początki klasztoru cystersów w Sulejowie*, Poznań 1949.
- A. Moniuszko, *Funkcjonowanie relikwów dawnego ziemskiego prawa mazowieckiego na przełomie XVI i XVII stulecia – zarys problematyki*, [w:] *Mazowsze na pograniczu kultur w średniowieczu i nowożytności*, red. M. Dygo, Pułtusk 2007, s. 123–146.
- A. Moniuszko, *Mazowieckie księgi sądowe ziemskie jako źródło do badań sądownictwa za panowania Zygmunta III i Władysława IV*, „Naukovi Zapiski. Zbirknik prac’ mołodih vczienih ta aspirantiv” 2009, t. 19, kn. 1, s. 197–214, <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/26992/13-Moniuszko.pdf>? (dostęp: 22.08.2014).
- A. Moniuszko, *Mazowieckie sądy ziemskie (1588–1648). Organizacja – funkcjonowanie – postępowanie*, Warszawa 2013.
- A. Moniuszko, *Postulaty zmian w szlacheckim wymiarze sprawiedliwości w mazowieckich laudach sejmikowych w latach 1587–1648* [w:] *Nad społeczeństwem staropolskim*, t. 1: *Kultura – instytucje – gospodarka w XVI–XVIII stuleciu*, red. K. Łopatecki, W. Walczak, Białyostok 2007.
- A. Moniuszko, *Relikt sądownictwa średniowiecznego – o jurysdykcji wojewody płockiego nad szlachtą w XVII w.*, „Zeszyty Prawnicze UKSW” 2011, t. 11.2, s. 317–336.
- J. Muszyński, *Społeczeństwo informacyjne. Leksykon-przewodnik*, Warszawa 2010.
- M. N[owodowski], *Dziesięciny u Hebrajczyków*, [w:] EKN, t. 4, Warszawa 1874.
- W. Nagirnyj, *Polityka zagraniczna księstw ziem halickiej i wołyńskiej w latach 1198 (1199)–1264*, Kraków 2011.
- Народна освіта на Україні*, b.m. 1924.
- K. Narojczyk, *Dokument elektroniczny i jego opis bibliograficzny w publikacjach humanistycznych*, Olsztyn 2005.

- N. Negroponte, *DNA informacji*, [w:] *Nowe media w komunikacji społecznej w XX wieku. Antologia*, red. nauk. M. Hopfinger, Warszawa 2002.
- B. B. Німчук, *Пам'ятки української мови. Українська мовна енциклопедія*, [online] <http://litopys.org.ua/ukrmova/um61.htm>
- T. Nowakowski, *Idee areng dokumentów książek polskich do połowy XIII wieku*, Bydgoszcz 1999.
- J. Nuhlíček, *Veřejní notáři v českých městech, zvláště v Městech pražských*, Praga 1940.
- Очерки истории Казанського университета*, Казань 2002.
- J. Ogonowski, *Uprawnienia językowe mniejszości narodowych w Rzeczypospolitej Polskiej 1918–1939*, Warszawa 2000.
- M. Olcoń-Kubicka, *Kulturowe wymiary internetu*, [w:] *Wirtual. Czy nowy wspaniały świat?*, red. K. Korab, Warszawa 2010.
- J. Oleński, *Ekonomika informacji. Metody*, Warszawa 2003.
- Oertlieb, *Zwifaltensis chronicon* (fragment), wyd. A. Bielowski, MPH, t. 2, Lwów 1872.
- H. Олесич, *Господин студент Императорского Санкт-петербурского университета*, Sankt Petersburg 1999.
- B. И. Орлов, *Студенческое движение Московского университета в XIX столетии*, Москва 1934.
- Г. Орлова, *Изобретая документ: бумажная траектория российской канцелярии*, [w:] *Статус документа: окончательная бумажка или отчужденное свидетельствство?*, Moskwa 2012, s. 19–53. URL: <http://gefter.ru/archive/6790>.
- O. Пахльовська, *Киево-Могилянська академія як фактор формування національної самобутності української культури*, [w:] *Україна: Культурна спадщина, національна свідомість, державність*, wyd. 5: *Prosophoneta: історичні та філологічні розвідки, присв. 60-річчю академіка Я. Ісаєвича: зб. наук. праць.*, Lwów 1998.
- H. Palkij, *Kancelaria królewska w systemie politycznym Rzeczypospolitej. Problem analizy źródeł masowych*, [w:] *Polska kancelaria królewska czasów nowożytnych między władzą a społeczeństwem: materiały konferencji naukowej Toruń 18 kwietnia 2002 roku*, red. W. Chorążyczewski, W. Krawczuk, Toruń 2003.
- H. Palkij, *List jako element obyczajów i życia codziennego na przykładzie korespondencji do kanclerza wielkiego koronnego Jana Szembeka*, [w:] *Między Barokiem a Oświeceniem. Obyczaje czasów saskich*, red. K. Stasiewicz, S. Achremczyk, Olsztyn 2000.
- H. Palkij, *Problem komunikacji między kanclerzem wielkim koronnym a dworem w procesie tworzenia dokumentu w czasach Augusta II*, „*Studia Archiwalne*” 2006, t. 2.
- W. Pałucki, *Studia nad uposażeniem urzędników ziemskich w Koronie do schyłku XVI wieku*, Warszawa 1962.
- B. B. Панащенко, *До питання методик і термінології палеографічних досліджень українського скоропису XVII–XVIII ст.*, [w:] *Історичні джерела та їх використання*, wyd. 7, Kijów 1972, s. 88–92.
- H. Paszkiewicz, *Powstanie narodu ruskiego*, Kraków 1998.
- M. Pawlikowski, *Sądownictwo grodzkie w przedrozbiorowej Rzeczypospolitej*, Strzałków 2012.
- R. Petetmann, *Dokument elektroniczny*, (dostęp: 07.06.2014) www.adacta.archiwa.net/file/d_elektr.pdf.
- Передача текстів документів і пам'яток*, [w:] *Методичні рекомендації за матеріалами науково-методичної наради, квітень 1990 р. АН УРСР. Археографічна комісія та ін.*, red. nacz. W.W. Nimczuk, Kijów 1990.
- H. И. Петров, *Киевская академия во второй половине XVII века*, Kijów 1895.

- M. Piotrowski, M. Kęпка, M. Żuchowska, *Wybrane wczesnośredniowieczne zabytki archeologiczne z pogranicza polsko-ruskiego na Lubelszczyźnie*: [w:] *Pogranicze polsko-ruskie we wczesnym średniowieczu na Lubelszczyźnie*, Lublin 2009.
- Е. А. Писарева, *Організаційно-правові основи діяльності університетів Російської імперії другої половини XIX ст.. (на матеріалах України)*, autoreferat na st. kand. nauk prawnych, Charków 2001.
- M. Plezia, *List biskupa Mateusza do św. Bernarda*, [w:] *Prace z dziejów Polski feudalnej ofiarowane R. Grodeckiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, Warszawa 1960.
- Е. Э. Платонова, *Революция и поиски своего пути вузовской интеллигенцией и студенчеством*, [w:] *Феномен российской интеллигенции. История и психология: Матер. Междунар. науч. конф.*, Sankt Petersburg 2000.
- Początki sąsiedztwa. Pogranicze etniczne polsko-rusko-słowackie w średniowieczu. Materiały z konferencji – Rzeszów 9–11 V 1995*, red. M. Parczewski, Rzeszów 1996.
- A. Podraza, *Europa Środkowa jako region historyczny*, [w:] *Europa Środkowowschodnia od X do XVIII wieku – jedność czy różnorodność*, red K. Baczkowski, J. Smółcha, Kraków 2005.
- A. Podraza, *Europa Środkowa. Zakres przestrzenny i historia regionu*, „Prace Komisji Środkowoeuropejskiej” 1993, t. 1, red. H. Batowski, J. Machnik.
- С. П. Покровского, *Министерская власть в России. Историко-юридическое исследование*, Jarosław 1906.
- Polska kancelaria królewska. Między władzą a społeczeństwem*, cz. 4, red. W. Chorążyczewski, W. Krawczuk, Warszawa 2012.
- A. А. Половцов, *Дневник государственного секретаря А.А. Половцова в 2-х томах*, Москва 1966.
- M. В. Поляков, В.С. Савчук, *Класичний університет: еволюція, сучасний стан, перспективи*, Кіjów 2004.
- K. Pomian, *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin 2006.
- О. Попельницька, *Писемні документи з історії Батурина кінця XVII–початку XVIII ст. у зібранні документів Національного музею історії України*, [w:] СІД, nr 19, red. nac. H. Borjak, oprac W. Tomazow, Kijów 2011.
- О. Попельницька, *Універсали гетьмана Івана Мазепи у зібранні Національного музею історії України*, [w:] СІД, nr 16, red. nac. H. Borjak oprac. M. Dmitrijenko, O. Popielnicka, W. Tomazow, Kijów 2009, s. 36–45.
- A. В. Попов, *Декабристы-литераторы на Кавказе*, Ставрополь 1963.
- M. Попович, *Нарис історії культури України*, Кіjów 2001.
- A. Poppe, *Gród Wołyń. Z zagadnień osadnictwa wczesnośredniowiecznego na pograniczu polsko-ruskim*, „Studia Wczesnośredniowieczne” 1958, t. 4.
- С. І. Посохов, *Проблеми періодизації історії російських університетів XIX – початку XX ст.*, [w:] *Проблеми періодизації історії та історіографічного процесу: Харківський історіографічний збірник*, wyd. 5, Charków 2002.
- Л. Ю. Посохова, *Харківський колегіум (XVIII – перша половина XIX ст.)*, Charków 1999.
- Л. Ю. Посохова, *На перехресті культур, традицій, епох: православні колегіуми України наприкінці XVII – на початку XIX ст.*, Charków 2011.
- V. Prasek, *Kníže Mikuláš II. (Oravský), 1318–1365*, „Slezský sborník” 1926, 24.
- Ю. А. Прилепішева, *Участь українських археографів у вдосконаленні нормативної бази публікації документів ДАФ СРСР (1946–1991)*, „Архіви України” 1999, № 1–6, s. 82–100.
- Про стан і перспективи археографічної роботи в республіці та завдання Археографічної комісії АН УРСР*, „Український історичний журнал” 1989, № 10.

- Л. А. Проценко, *Актові книги як джерело до вивчення спеціальних історичних дисциплін*, [w:] *Історичні джерела та їх використання*, wyd. 1, Kijów 1964.
- Л. А. Проценко, *Палеографія, дипломатика і філігранологія в українських радянських дослідженнях*, [w:] *Історичні джерела та їх використання*, wyd. 3, Kijów 1968.
- Реформи Александра II*, Moskwa 1998.
- А. В. Ремнев, *Самодержавное правительство: Комитет министров в системе высшего управления Российской империи (вторая половина XIX – начало XX века)*, Moskwa 2010.
- И. И. Рихтер, *Правила делопроизводства и делопроизводства казенных железных дорог*, Piotrogód 1915.
- И. И. Рихтер, *Свод нормальных классификаций делопроизводства и делопроизводства казенных железных дорог (по десятичной системе)*, wyd. 3., Sankt Petersburg 1914.
- M. Roguski, *Kancelaria ziemiska i grodzka liwska w XV–XVIII wieku*, „Rocznik Liwski” 2012/2013, 4, s. 55–83.
- W. K. Roman, *Współczesna kultura dokumentacyjna*, Toruń 2013.
- В.Е. Романовский, *Государственные учреждения древней и новой России*, Tbilisi 1905.
- A. Rosa, *Elementy samoświadectwa personelu kancelaryjnego w dokumentach i księgach kancelarii koronnej*, [w:] *Polska kancelaria królewska. Między władzą a społeczeństwem*, t. 4, Warszawa 2011, s. 73–86;
- E. Rosowska, *Archiwa w polityce Unii Europejskiej*, Warszawa 2004.
- W. Rostocki, *Kancelaria i dokumentacja aktowa urzędów administracji w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim (do 1867 r.)*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1964.
- W. Rostocki, *Kancelaryjna postać pisma w aktach spraw urzędów administracji państwowej w Księstwie Warszawskim Królestwie Polskim*, „Archeion” 1959, 31, s. 87–104.
- W. Rostocki, *Księgi kancelaryjne i akta spraw w urzędach administracji państwowej Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego*, „Archeion” 1958, 29, s. 251–266.
- W. Rostocki, *Organizacja kancelarii urzędów administracji państwowej jako czynnika aktywnego za Księstwa Warszawskiego*, [w:] *Księga Pamiątkowa 150-lecia Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie*, Warszawa 1958, s. 317–350.
- S. Roszak, *Archiwa sarmackiej pamięci: funkcje i znaczenie rękopiśmiennych ksiąg silva rerum w kulturze Rzeczypospolitej XVIII wieku*, Toruń 2004.
- В. Русанівський, М. Пещак, *Правила видання пам'яток української мови XIV–XVIII ст.*, Kijów 1961.
- Н. В. Русинов, *Десятичная классификация документов*, wyd. 2, Moskwa 1925.
- О. В. Русіна, *Грамоти Новгород-Сіверському Спасо-Преображенському монастирю (у копіях севського походження)*, „Український археографічний щорічник” seria nowa, wyd. 2, Kijów 1993.
- О. В. Русіна, *До питання про земельні володіння Києво-Печерського монастиря на Лівобережжі (за актами XVI–XVII ст.)*, „Український археографічний щорічник” seria nowa, wyd. 1, Kijów 1992.
- Ruś kijowska i Polska w średniowieczu (X–XIII w.)*, [w:] *Materiały konferencji Instytutu Historii PAN, Warszawa 6–7 X 1998*, red. S. Bylina, Warszawa 2003.
- Е. Й. Ружицький, *Скорочення в латинському готичному письмі XIII–XVI ст. (за матеріалами ЦДДА УРСР у Львові)*, [w:] *Історичні джерела та їх використання*, wyd. 7, Kijów 1972.
- А. Е. Савельев, *Северо-Западный Кавказ в российском общественном сознании: конец XVIII–XIX веках*, rozprawa kand. nauk hist., Krasnodar 2005.

- B. I. Самойленко, *Маєткові акти XIV–XVII ст.*, [w:] *Історичні джерела та їх використання*, wyd. 2, Kijów 1966.
- K. B. Сахаров, *Белая Сибирь (Внутренняя война 1918–1920 гг.)*, Monachium 1923.
- K. Schmidt, *Metadane w cyklu życia dokumentu elektronicznego*, „Elektroniczna Administracja” 2008, nr 3, s. 50–58.
- M. Sczaniecki, *Powszechna historia państwa i prawa*, oprac. K. Sójka-Zielińska, wyd. 10, Warszawa 2009.
- A. Sedláček, *Zbytky register králův římských a českých z let 1361–1480*, Praga 1914.
- F. Seibt, *Karel IV. Císař v Evropě (1346–1378)*, Praga 1999.
- Р. И. Сементовский, *Устав и наука*, „Исторический вестник” 1911, № 3.
- W. Semkowicz, *Encyklopedia nauk pomocniczych historii. Opracowanie naukowe B. Wyrozum-ska*, Kraków 1999.
- I. S' evc' enko, *The many worlds of Peter Mohyla*, „Harvard Ukrainian Studies” 1984, No 8, s. 9–44.
- L. Sharipova, *Latin and the Eastern Orthodox clerical elite in Kiev, 1632–1780*, Manchester 2006.
- P. Sienkiewicz, *Cywilizacyjne wyzwania społeczeństw globalnej informacji*, [w:] *Dydaktyka informatyki. Problemy teorii*, red. W. Furmanek, A. Piecuch, Rzeszów 2004.
- P. Sienkiewicz, *Spółczesność informacyjna jako system cybernetyczny*, online [dostęp 30 I 2013 r.], <http://winntbg.bg.agh.edu.pl/skrypty2/0095/075-084.pdf>.
- K. Skupieński, *Pytania o definicje dokumentu, kancelarii i archiwum w „epoce bez papieru”*, [w:] *Zatrzymać przeszłość, dogonić przyszłość. Pamiętnik VI Zjazdu Archiwistów Polskich, Wrocław 5–7 września 2012 r.*, red. W. Chorążyczewski i K. Strykowski, Warszawa 2013, s. 243–255.
- K. Skupieński, *Zagadnienie „instytucji zaufania publicznego (wiary publicznej)” w Polsce średniowiecznej. Dyplomatyka badaniach relacji między władzą a społeczeństwem*, [w:] *Genealogia. Władza i społeczeństwo w Polsce średniowiecznej*, red. A. Radziwiński, J. Wroniszewski, Toruń 1999.
- F. Šmahel, *Husitská revoluce, I. Doba vymknutá z kloubů*, Praga 1993; tenże, *Husitské Čechy. Struktury, procesy, ideje*, Praga 2001.
- F. Śmidoda, *Sprawy dziesięcin w Trybunale Koronnym w latach 1578–1589*, „Warszawskie Studia Teologiczne” 1933, 6.
- П. П. Смирнов, *Челобитные дворян и детей боярских всех городов в первой половине XVII в.*, [w:] *Чтения в обществе истории и древностей российских при Московском университете*, Moskwa 1915. ks. 3.
- G. Smyk, *Administracja publiczna Królestwa Polskiego w latach 1864–1915*, Lublin 2011.
- O. Сокирко, *Мобілізаційні та оповіщувальні універсали і листи гетьманів середини XVII – першої третини XVIII ст.*, [w:] *СІД*, nr. 19, red. nacz. H. Borjak, oprac. W. Tomazow, Kijów 2011, s. 122–134.
- A. B. Соколов, *Общая теория социальной коммуникации: учеб. пособие*, Sankt Petersburg 2002.
- П. Солнцев, *Очерк истории Харьковского коллегіума*, Charków 1881.
- C. M. Соловьёв, *Сочинения*, ks. VII, t. 13–14: *История России с древнейших времен*, Moskwa 1991.
- И. В. Соловьёв, *О происхождении и содержании понятия «инфосфера». Инфосфера как объект исследования наук об информации*, „Фундаментальные исследования” 2013, № 6.
- B. Sosińska-Kalata, *Podręcznik UKD dla bibliotekarzy i pracowników informacji*, Warszawa 1995.

- M. M. Сперанский, *Руководство к познанию законов*, Санкт Петербург 2002.
- J. Spěváček, *Die Anfänge der Kanzlei Karls IV. auf italienischen Boden in Jahren 1332/1333*, *MIÖG* 76, 1968, s. 229–326.
- J. Spěváček, *Lucemburské dvouládí v českých zemích v letech 1334–1346*, *ČsČH*, 19, 1971, s. 53–92.
- J. Spěváček, *Lucemburské koncepce českého státu a jejich přemyslovské kořeny*, „Sborník historický” 1976, 24, s. 5–51.
- J. Spěváček, *Protonotář Velislav, přední rádce a diplomat na dvoře Karla IV. (Pokus o paleograficko-stylistické určení jeho díla)*, „Sborník historický” 1974, 22, s. 5–48; i in.
- J. Spěváček, *Vavřinec Mikulášův z Dědic, notář Karla IV. jako markraběte moravského*, „Sborník historický” 1973, 20, s. 5–53.
- J. Spěváček, *Význam státoprávních rozhodnutí a konfirmací Karla IV. z roku 1348*, (K 640. výročí jejich zlistinění), „Časopis Národního muzea” 1988, řada historická, 157, s. 21–31.
- J. Spěváček, *Významní notáři – diplomaté prvních Lucemburků v Čechách*, *ČsČH*, 21, 1973, s. 711–756.
- W. H. Stein, *Une Diplomatie Allemande des Documents Administratifs Français du XIXe siècle*, „Bibliothèque de l'École des chartes” 2003, t. 161.
- M. Stelmach, *Kancelaria pruskich urzędów administracji państwowej na przykładzie rejencji w latach 1808–1945*, Szczecin 1981.
- В. Степанков, „Реляція панів комісарів Острозької комісії” (вересень 1970 р.) як джерело дослідження політичної історії Правобережного гетьманства, [w:] СІД, nr 8–9, cz. 2, Kijów 2002, s. 164–177.
- Г. О. Струкова, *Вплив статуту 1884 р. на постановку навчального процесу в Харківсько-муніверситеті*, „Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна” seria: *Історія*, Charków 2001, wyd. 33 (№ 526).
- Е. Н. Сучков, *Организация делопроизводства в особом отделе департамента полиции*, „Делопроизводство” 2006, № 1.
- Н. Г. Суровцева, *Проблеми формування єдиної терміносистеми в області управління документацією в стандартах різних систем менеджмента (на прикладі порівняння стандартів серії 9000 і серії 30300)*, „Делопроизводство” 2014, № 1. URL: <http://www.top-personal.ru/office-workissue.html?309>.
- H. Swiencickij, *Forma pierwszych pomników dyplomatyki staroruskiej*, [w:] *Księga pamiątkowa ku czci Leona Pinińskiego*, t. 2, Lwów 1936.
- A. Świeżawski, *Tytułatura ruska ksiąg mazowieckich*, Częstochowa 1994.
- F. Sysin, *Peter Mohyla and the Kiev Academy in Recent Western Works: Divergent view on seventeenth century Ukrainian culture*, „The Kiev Mohyla Academy Harvard Ukrainian Studies”, Cambridge 1984.
- K. Syta, *Archiwa magnackie w XVIII wieku. Studium kultury kancelaryjno-archiwalnej*, Toruń 2010.
- В. С. Шандра, *Міжреспубліканська науково-методична нарада з питань підготовки до видання історичних пам'яток*, „Український історичний журнал” 1990, № 9.
- В. Г. Щеглов, *Государственный Совет в России*, Москва 1904.
- S. Szczur, *Traktaty między państwowe Polski piastowskiej*, Kraków 1990.
- J. Szczepański, *Elementarne pojęcia socjologii*, Warszawa 1972.
- J. Szczepański, *Obóz Hurki. Dzieje garnizonu w Legionowie do 1918 roku*, Legionowo 1997.

- Г. И. Щетинина, *Университеты и общественное движение в России в пореформенный период*, „Исторические записки” 1969, 84.
- Г.И. Щетинина, *Университеты в России и устав 1884 года*, Moskwa 1976.
- A. Szelążek, *Podstawy dotacji duchowieństwa katolickiego w Polsce w okresie przedkonkordatowym*, Toruń 1947.
- С. О. Шмидт, С.Е. Князьков, *Документы делопроизводства правительственных учреждений России XVI–XVII вв.*, Moskwa 1985.
- J. Szymański, *Nauki pomocnicze historii*, Warszawa 2001.
- F. Tadra, *Kanceláře a písaři v zemích českých za králů z rodu Lucemburského, Jana, Karla IV. a Václava IV*, Praga 1892.
- В. Татищев, *История российская*, т. 3, Moskwa–Leningrad 1964.
- A. Tarnowska, *Sądownictwo administracyjne II RP a pruski model sądownictwa administracyjnego*, „Studia z dziejów państwa i prawa polskiego” 2006 t. 9, cz. 2.
- R. Taubenschlag, [rec.] K. Maleczyński, *O formularzach w Polsce w XIII w.*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” 1951, 3.
- В. Н. Тестов, *Железнодорожная контрольно-финансовая реформа: истоки и последствия (80-е – первая половина 90-х гг. XIX в.)*, „Вестник МГОУ”, seria: История и политические науки, 2010, № 1, s. 49–55.
- Ю. Тиличев, *Предисловие отдела Административной Техники*, [w:] Н.В. Русинов, *Десятичная классификация документов: Руководство и краткие таблицы*, wyd. 2, Moskwa 1925.
- Б. В. Титлинов, *Духовная школа в России в XIX столетии*, wyd. 1: *Время Комиссии Духовных Училищ*, Wilno 1908.
- Ф. И. Титов, *Феокист Мочульский, архиепископ Курский*, „Труды Киевской духовной академии” 1894, № 1.
- A. Toffler, *Trzecia fala*, Warszawa 1997.
- A. Tomczak, *Kilka uwag o kancelarii królewskiej w drugiej połowie XVI w. (na marginesie nowego z r. 1960 wydania Cancellariusse de dignitate ... R. Heidensteina)*, „Archeion” 1962, 37.
- A. Tomczak, *W sprawie zakresu dyplomatyki*, [w:] *Pamiętnik X Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Lublinie 1968 r. Referaty 2*, Warszawa 1968.
- Торгівля на Україні XIV – сер. XVII століття: Волинь і Наддніпрянина*, red. nac. M.F. Kotlar, oprac. W.M. Krawczenko, N.M. Jakowenko, Kijów 1998.
- K. Tymieniecki, [rec.] *T. Manteuffel, Papiestwo i cystersi ze szczególnym uwzględnieniem ich roli w Polsce na przełomie XII i XIII wieku*, „Kwartalnik Historyczny” (1956), 63.
- K. Tymieniecki, [rec.] *T. Manteuffel, Rola cystersów w Polsce w wieku XII*, „Roczniki Historyczne” 1952, 19.
- V. Urfus, *Římskoprávní vzdělanost a její vklad do vývoje státoprávních představ; Od středověku do konce feudalismu*, Brno 1978.
- A. Урушадзе, *Формирование образа Кавказа в российской общественной мысли (конец XVIII – середина XIX века)*, [dostęp 25.03.2013] <http://www.relga.ru/Enviro/WebObjects/tgu-www.woa/wa/Main?textid=3204&level1=main&level2=articles>.
- J. Válka, *Dějiny Moravy, díl 1, Středověká Morava*, [w:] *Vlastivěda Moravská, Země a lid, nová řada*, t. 5, Brno 1991, s. 80–114.
- R. van Ditzhuysen, *Selbstdarstellung der Universität. Feiern und Zeremoniell am Beispiel der Doktorpromotionen*, [w:] *Universität im öffentlichen Raum*, Bazylea 2008.
- V. Vaněček, *Pronikání římského a kanonického práva na území dnešního Československa od 2. poloviny 9. do 1. poloviny 14. století*, PHS, 12, 1966, s. 27–38.

- G. Vogeler, *Digitale Dilomatik. Neue Technologien in der historischen Arbeit mit Urkunden*, Kolonia–Weimar–Wiedeń 2009.
- V. Vojtíšek, *Pražský zlomek komorních register krále Jana*, Praga 1931.
- I. Wajnes, *Ochrona praw i interesów jednostki w postępowaniu administracyjnym*, Wilno 1939.
- H. Wajs, *Problemy archiwalne z dokumentami elektronicznymi na przykładzie doświadczeń Australii, Ameryki Północnej i Europy*, [w:] *Archiwa Polskie wobec wyzwań XXI wieku. Pamiętnik III Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich. Toruń, 2–4 września 1997*, red. D. Nałęcz, t. 1, Radom 1997.
- J. Walachowicz, *Dziesięcina biskupia na Pomorzu Zachodnim w okresie wczesnofeudalnym*, „*Czasopismo Prawno Historyczne*” 1999, t. 51, z. 1–2.
- J. Walachowicz, *Biskupstwo zachodniopomorskie do 1188 r. Dawne prawo i myśl prawnicza. Prace historyczno-prawne poświęcone pamięci Wojciecha Marii Bartla*, Kraków 1995.
- Н. В. Варадинов, *Делопроизводство или теоретическое и практическое руководство к гражданскому и уголовному, коллегиальному и одноличному письмоводству, к составлению всех правительственных и частных деловых бумаг и к ведению самых дел, с приложением к оным образцов и форм*, Sankt Petersburg 1857.
- B. Василенко, *Аналіз документальних відомостей про литовсько-московські угоди 70–80-х рр. XIV ст.*, [w:] *СІД*, nr 10, cz. 2, Kijów 2003, s. 131–142.
- Z. Wdowiszewski, *Ród Bogoriów w wiekach średnich*, „*Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego we Lwowie*” 1928–1929, 9.
- Л. А. Вербницкая, Г. А. Тишкин, *Петербургский университет в истории русской культуры*, [w:] *Очерки по истории Санкт-Петербургского университета*, t. 8, Sankt Petersburg 2000.
- В. И. Вернадский, *Об основаниях университетской реформы*, Moskwa 1901.
- Г. В. Вернадский, *Очерк истории права Русского Государства XVIII–XIX вв.: (Период империи)*, Moskwa 1998.
- Л. М. Вялова, *Порядок работы с обращениями граждан*, Moskwa 2004.
- M. Wilkowski, *Cyfrowe Archiwa Tradycji Lojalnej*, [w:] *Archiwistyka społeczna*, red. K. Ziętał, Warszawa 2012.
- T. В. Виноградова, *Организация делопроизводства губернских административных учреждений Российской империи в первой половине XIX в.: на материалах Олонецкой Губернии*, rozprawa na st. kand. nauk hist., Moskwa 2004.
- Д. Вишневецкий, *Киевская академия в первой половине XVIII столетия*, „*Труды Киевской духовной академии*” 1903, № 9.
- М. Владимирский-Буданов, *Государство и народное образование в России XVIII века*, Jarosław 1874.
- B. Włodarski, *Sojusz dwóch seniorów*, [w:] *Europa – Słowiańszczyzna – Polska, Studia ku uczczeniu prof. Kazimierza Tymienieckiego*, Poznań 1970.
- B. Włodarski, *Polityka ruska Leszka Białego*, Lwów 1925.
- B. Włodarski, *Polska i Ruś 1194–1340*, Warszawa 1966.
- B. Włodarski, *Problem jaćwiński w stosunkach polsko-ruskich*, „*Zapiski Historyczne Towarzystwa Naukowego w Toruniu*” 1958–1959, 24, z. 2–3.
- B. Włodarski, *Ruś w planach politycznych Bolesława Krzywoustego*, „*Zeszyty Naukowe UMK*”, „*Nauki Humanistyczno-Społeczne*” 1966, 20, Historia II.
- B. Włodarski, *Sąsiedztwo polsko-ruskie w czasach Kazimierza Sprawiedliwego*, „*Kwartalnik Historyczny*” 1969, 76.
- Z. Wojas, *Kancelaria grodzka krakowska za starosty Firleja w latach 1572–1574*, „*Archeion*” 1962, 36, s. 193 – 216.

- A. Wolff, *Metryka mazowiecka. Układ pierwotny, sposób rejestracji*, Warszawa 1929.
- A. Wolff, *Studia nad urzędnikami mazowieckimi 1370–1526*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1962.
- A. Wolff, *Kompetencje urzędników ziemskich mazowieckich*, „Przegląd Historyczny” 1948, 37.
- P. Wolnicki, *Urząd, kancelaria i akta dziekańskie w okresie Królestwa Polskiego (1818–1918)*, Częstochowa 2011.
- W. Woźniak, *Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (ZoSIA) jako przyszłość systemów informatycznych w archiwach państwowych*, [w:] *Wkład archiwistów warszawskich w rozwój archiwistyki polskiej*, red. A. Kulecka, Warszawa 2012, s. 475–485.
- A. Вучинич, *Русская наука в эпоху кризиса: 1890–1910 гг.*, „Вопросы истории естествознания и техники” 1993, № 3.
- A. А. Введенский, *Лекции по документальному источниковедению истории СССР (Дипломатика)*, Kijów 1963.
- A. О. Введенський, В.А. Дядиченко, В.І. Стрельський, *Допоміжні історичні дисципліни*, Kijów 1963.
- Высшее образование в России: Очерк истории до 1917 г.*, Москва 1995.
- Высшие и центральные государственные учреждения России. 1801–1917*, Санкт Петербург 1998, т.1: *Высшие государственные учреждения*.
- M. Wyszynski, *Ze studiów nad historią dziesięciny w Polsce średniowiecznej*, cz. 1: *Czasy Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego*, Lwów 1929.
- В. Н. Зайцев, *Руководство для адъютантов*, Санкт Петербург 1908.
- W. Zakrzewski, *Powstanie i wzrost reformacji w Polsce 1520–1572*, Lipsk 1870.
- W. A. Zamlinskij, M. F. Dmitrijenko, T. A. Bałabuszewicz i in., *Специальные исторические дисциплины: Учеб. Пособие*, pod red. W.A. Zamlinskiego, M.F. Dmitrijenko, Kijów 1992.
- Л. Заштовт, *Людвік Яновський і початок польських досліджень історії університетів Російської*, [w:] Л. Яновський, *Харківський університет на початку свого існування (1805–1820)*, Charków 2004.
- Н. Земзюліна, *Теорія та практика археографічних досліджень: історичний аспект*, [w:] СІД, nr 18: „Актуальні проблеми нумізматики у системі спеціальних галузей історичної науки: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції Перші (міжнародні) Ястребовські читання (Кіровоград, 20–22 жовтня 2011 р.)”, red. nacz. Н. Воржак, Kijow 2011.
- B. Zientara, *Wiek XIII – wielkie przemiany, obce wpływy, świadomość narodowa*, [w:] *Uniwersalizm i swoistość kultury polskiej*, red. J. Kłoczowski, t. 1, Lublin 1989.